

NIECNY (17) *ai*

W pisowni łącznej (16), w rozłącznej (1).

e jasne.

sg m N niecny (4). ◇ A niecn(e)go (1). ◇ f N niecną (2). ◇ G niecn(e)j (1). ◇ A niecną (1). ◇ n N niecn(e) (1). ◇ A niecn(e) (1). ◇ N a. A niecn(e) (1). ◇ V niecn(e) (1). ◇ pl G niecnych (1). ◇ A m pers niecn(e) (1). ◇ I m niecnymi (2).

Sł stp: nieczsny, Cn brak, Linde XVII – XVIII w. s.v. cny.

Niemoralny, skłonny do złego (17) :

a. *O ludziach (22) : iżci niecna żoná/ Nie może być vłtrzeżoná. BierEz P2v, H3v, S2v; Y będzie fiła kłopotu O tego nie cznego chłopu RejJóz Gv; A oćiec moy [...] zołtháwiwłzy mie w mieście Tárlis v Strángwileiá mężá złego/ y Dionizyiey niecney żony iego/ á łam błędzy po morzu HistRzym 25v; Ach niełtoćie ná ty Krześcijány/ Iż wolą być z niecnymi pogány. Niżli z łobą w Krześcijánłkiey zgodzie BielSat G2v; Iuż poznało męłtwo tve to niecne pogańłtwo. PaprPan A4, Ccv, Ff; BielSen 15; KlonFlis D2; KlonWor 23.*

W charakterystycznych połączeniach: niecny(-a, -e) chłop, narod, niewiasta, poganin (pogańłtwo) (4), roztrucharz, żona.

b. *O działaniach ludzkich i miejscach z nimi związanych (5) : Fryjerłtwo i niecne miłowanie, Żniwa c[ud]zego nasienia, Dzieci nie swego rodzenia. BierRozm 5; Y kázał niecną rzecz po mieście wołác/ ktorą hánbá iełt w thy tho kfiąłzki piłác HistRzym 20v; By nas ten zły pohániec nie zdybał bełpiecznych/ A nie pobrał do bożnic tych tám łwoich niecnych. PaprPan A4v; Zydom y czárownicom [...] Przedáią bezbożnicy ciáło y krew Pánłką: [...] O zákámiáłe łercá/ łákomłtwo bezecne! O niełzczęłny rozumie/ y kupiełtwo niecne! KlonWor 29.*

Wyrażenie: »niecne uczynicnie« (1): Ale wždy mieli łumnienie [= wyrzuty łumienia]/ Zá łwe niecne vczynienie BierEz H2.

Synonimy cf NIECNOTLIWY.

Cf BEZECNY, CNY, NIECNOTLIWY